

Підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновки, що кожен колір у Булгакова служить певним задумом великого майстра, приховує в собі глибокий філософський зміст. Колірна палітра різноманітна і багатофункціональна, що дозволяє легше домогтися бажаного ефекту. Подивившись на персонаж, а точніше на його портретну палітру, ми можемо дізнатися його історію, визначити сьогодення і навіть передбачити майбутнє. Таким чином, за допомогою дослідження ролі кольору в творі Булгакова, можна встановити відповідності між окремими образами тих чи інших персонажів, настроєм оповідання і гамою кольорів. Вірно визначити тему і ідею роману, яка полягає в неможливості роздільного існування світла і темряви, добра і зла. Їх аналіз допомагає проникнути в складне і багатогранне світовідчуття письменника і, в якійсь мірі, наблизитися до таємниці до кінця ще не розгаданого булгаковського таланту.

Список використаних джерел:

1. Булгаков М.А. Майстер і Маргарита. Київ : Азбука. 2012. 480 с.

Душкевич Н.І.,

студентка IV курсу факультету мистецтв ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв»;

Науковий керівник: Піхтар О.А., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри музичного мистецтва ВП «Миколаївська філія Київського національного університету культури і мистецтв», м. Миколаїв

РОЗВИТОК УКРАЇНСЬКОЇ ПІСЕННОЇ ЕСТРАДИ В КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ XXI СТОЛІТТЯ

Від часів здобуття Україною незалежності українська естрада починає інституалізуватись і стає самостійним культурним феноменом. Диференціація відбувається відразу на кількох рівнях. Найголовнішим є жанровий і стильовий.

Важливим фактором у функціонуванні української естрадної музики є поява такого явища, як індустрія естрадного мистецтва. Насиченість напрямків сучасної музики виявляється в українській естраді розподілом на популярний, фольклорний та рок-рівні.

Останнім часом, інтерес до можливостей впливу мистецтва на формування особистості, до його ролі у становленні культури молоді помітно зріс, пожвавилась наукова і методична робота в цій галузі. Теорії та практики педагогіки ще недостатньо відомо про механізми передачі художньо-образної інформації в процесі спілкування з вокальним мистецтвом, про її культурологічну дієвість.

Метою нашого дослідження є виявлення основних тенденцій розвитку та функціональні преференції естради в сучасному інформаційно-комунікативному просторі, простежено її структурні та жанрові модифікації.

Інтелектуальна глибина пізнання, інтелектуальна творчість, інтелектуальний потенціал, інтелектуальна свобода, інтелектуальні емоції, інтелектуальна активність – ці категорії допомагають розкриттю особистості, інтелектуальної культури у процесі спілкування з людьми, умовного аналізу і синтезу з використанням власної інтелектуальної скарбниці.

Даний синтез ми можемо помітити в творчості Олега Скрипки та його видатному твору «Країна мрій» на початку ХХІ століття.

Український вокаліст, музикант, композитор та лідер гурту «Воплі Відоплясова» Олег Скрипка народився в Таджикистані в сім'ї українських переселенців. Батько – лікар, мати – вихователь дитячого садочка. В 1986 році закінчив Київський політехнічний інститут, цього ж року було створено гурт «Воплі Відоплясова». Наступного року гурт «ВВ» стає членом Київського рок-клубу, здобуває першу премію на київському рок-фестивалі «Рок-парад» та випускає свій хіт «Танці». 1990 року група здійснює турне Францією та Швейцарією, під час якого в одній з найбільших газет Франції «Le Monde» виходить матеріал про «ВВ». Рік по тому гурт перебирається до Франції. У 1991-му видає перший офіційний альбом «Або, або». В грудні 1996 водоплясівці повертаються в Київ. І відтоді активно беруть участь в концертах в Україні та за кордоном. 2000 року гурт «ВВ» виступає в Ризі, Лондоні, далі – тур містами Сибіру. В січні 2002 року – тур Ізраїлем і Португалією, у лютому того ж року – кілька концертів у Нью-Йорку, 2003 року – виступ у Торонто.

В 2004 році Олег Скрипка стає одним із організаторів фестивалю «Країна мрій». Цей фестиваль розпочав свою історію через 10 років після виходу пісні та альбому «ВВ» із такою ж назвою. Під егідою «Країни мрій» Олег Скрипка займається також і різносторонньою видавничою та просвітницькою діяльністю. У 2008 році Міністерство культури і туризму висунуло кандидатуру Олега Скрипки на присвоєння Шевченківської премії у якості «режисера-постановника етнічного фестивалю «Країна Мрій».

Відома рокова композиція «Країна мрій» Олега Скрипки привернула увагу хорового диригента студентського народного хору Антона Ладного. Так, у своїй хоровій обробці «Країна мрій» Антон Ладний підкреслює найважливіші риси мистецтва і духовної культури у процесі самоусвідомлення.

Як відомо, хоровий твір фокусує систему ціннісних уявлень, які є основою особистісних орієнтирів людини, регулюють їх діяльність, переводять в якісно інший спосіб буття, де більше осмисленості та упорядкованості. Свідомість студентів розвивається в оточенні культурних цінностей, що кристалізують досвід світосприйняття. Таку ситуацію створює музичний, хоровий твір і розширює межі пізнання світу, допомагає усвідомити його іманентне багатство, спонукає до ціннісного переживання навколишніх явищ. Крім того, за своєю сутністю твір є діалогічним спілкуванням, бо його структура діалогічна за своєю природою і розрахована на діалог зі своїм внутрішнім світом. Процес

сприйняття і розуміння твору відбувається як взаємодія художньої інформації та суб'єктивної моделі її розуміння сприймаючими. Спілкування розвиває потребу в обговоренні художніх вражень, формує здатність до естетичного судження про художній твір, стимулює пізнання себе та інших людей. Цей спосіб ефективно позначається на становленні інтелектуальної, емоційної та поведінкової сфер особистості студентів.

Хоровий спів завжди посідає важливе місце у формуванні духовного світу людини завдяки своїй демократичності й доступності, естетичному впливу, глибокій змістовності і національній самобутності. Так вчений бачить внутрішній світ людини, вважає рівноправними частинами внутрішнього «я» розум і почуття, які невідривно пов'язані одне з одним і забезпечують повне пізнання світу людиною.

Мистецтво виступає, по-перше, як засіб пізнання задуму особистості творця, стимулює появу власної думки на тему твору, відкриває шляхи чуттєвого пізнання світу; по-друге, мистецтво є соціальним явищем, що зберігає духовний досвід певних поколінь. Для композитора пісня – засіб збереження історичної пам'яті, національної свідомості, духовності.

А. Ладний вважає хор не тільки найдосконалішим музичним інструментом, але й надзвичайно важливим і дієвим засобом згуртування, збереження, виховання, пропагування та єдності. В обробках Ладного модифікація жанрів народних пісень знаходиться у тісному зв'язку професійного композиційного мистецтва та виконавства.

Кожна людина може просто «заряджатися» настроєм художнього твору, не усвідомлюючи значення витоків свого емоційного стану. Лише поступово, набувши спеціального досвіду діалогової взаємодії з мистецтвом, вона починає виділяти, оцінювати і розуміти змістовний бік твору, помічати і осягати художньо-образну виразність. Тому творча активність знаходить своє виявлення в особистісній інтерпретації змісту твору, схильності суб'єкта до ідентифікації з художніми образами, до «входження» у систему мислення різних за стилем авторів. Спілкування з мистецтвом охоплює складний комплекс свідомих і підсвідомих реакцій суб'єкта, які характеризують розуміння та інтеріоризацію смислу художнього твору в особистісне ставлення до мистецтва, а через нього – до осягнення духовної сфери життя. Найважливішою умовою такого спілкування є духовна насолода, що виникає на основі злиття образного змісту твору, естетичної ідеї митця та самосвідомості реципієнта, індивідуально-неповторного чуття сприймаючого, в якому виявляється катарсичний характер художньої діяльності. Тому розвиток людини культури: «Без культури у суспільстві не може бути моральності, не діють соціальні та економічні закони, не виконуються укази, не розвивається наука, бо тільки всебічне функціонування культури створює умови для повного виявлення талантів, інтенсивного нарощування інтелектуального потенціалу, спроможного перетворювати довкілля».

Культура вирощує і живить особистість, художня культура, мистецтво відіграє важливу соціальну роль, охоплює пізнавальну, оцінювальну і

комунікативну функції. Вона відображує живу реальність, водночас створює світ «вторинної реальності», мистецтво стає джерелом життєвого досвіду, спеціально організованого, оціненого з точки зору істинного смислу. Кожна людина від народження перебуває у стихії звучань. Її усвідомлення диференціації звукового масиву можливе лише на шляхах пізнання, а осягнення глибини музичного мистецтва потребує неабияких зусиль у виконавському мистецтві, у мистецтві слухацького відчуття музики. Виявляються все нові підтвердження впливу на музичний розвиток людини як внутрішніх факторів, обумовлених генетичними програмами організму, так і зовнішніх через виховання й навчання. Емоційний відгук на твір є одним із механізмів слухацького діалогу із музичним твором. Тоді між музичним твором, виконавцем і композитором виникає діалог, зв'язок емоційного світу із циклами природи, національним устроєм життя, організацією праці, побуту, свята процесів, які відбуваються у світі за часів «великих змін», а також невблаганну силу цивілізаційного тиску на традиційні підвалини та критерії культури духовності людини. Завдяки художньому сприйняттю музичного мистецтва, хорового виконавства, творчості всесвітніх композиторів, соціалізації емоційної системи молоді, самореалізація юних особистостей стає все більш актуальною.

Отже, системний, комплексний підхід висвітлює глибину й неоднозначність процесів, що відбуваються в українській пісенній естраді перших десятирічь XXI століття.

Список використаних джерел:

1. Гаврилова Л., Псарьова Л. Інтерпретація музичного твору: теоретичні аспекти. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти [зб. наук. праць]. Вип. 3. – Слов'янськ, 2016. – С. 97 –106. Режим доступу: http://pptma.dn.ua/files/2016/3/11.Gavrilova-Psarova_s.97-106.pdf
https://otherreferats.allbest.ru/pedagogics/00857410_0.html#text / – Назва з екрана.
2. Скопцова О. М. Народно-хорове виконавство в контексті сучасної української культури / О. М. Скопцова, О. О. Рубаха // Вісник КНУКіМ: зб. наук. праць / КНУКіМ. – Київ, 2003. – Вип. 8. – С.102 – 109.
3. Черкашина Л. С. Народнопісенні джерела в українській музичній естраді // Мистецтво та етнос: Зб. наук. праць / АН УРСР, Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського. – К: Наук. думка, 1991. – С. 126-141.